

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4770/2567

บริษัท อ.โจทก์ นาย ธ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 672, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 334, ป.อ. มาตรา 352, ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

เงินที่โจทก์นำมาฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ของโจทก์อยู่ในความครอบครองของธนาคาร ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร ท. ซึ่งธนาคารผู้รับฝากย่อมมีสิทธิในการบริหารจัดการเงินฝาก จำนวนดังกล่าว ธนาคารผู้รับฝากคงมีหน้าที่เพียงต้องคืนเงินฝากตามจำนวนที่โจทก์ซึ่งเป็นลูกค้านำเข้าฝากไว้เท่านั้น ธนาคารผู้รับฝากไม่จำเป็นต้องคืนเงินเป็นจำนวนอันเดียวกับที่โจทก์ฝากไว้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 672 การที่จำเลยปลอมใบถอนเงิน แล้วนำไปถอนเงินออกจากบัญชีของโจทก์ที่ ธนาคารผู้รับฝากและธนาคารผู้รับฝากได้เบิกถอนเงินจำนวน 51,833,234.67 บาท ให้จำเลยไป เงินจำนวนดังกล่าวที่จำเลยรับไปจึงเป็นเงินของธนาคาร ท. ผู้รับฝาก มิใช่เงินของโจทก์ ธนาคาร ท. ผู้รับฝากจึงเป็นผู้เสียหายโดยตรง โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่แท้จริงในความผิดฐานลักทรัพย์ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (4) โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องในความผิดฐานลักทรัพย์และขอให้จำเลยคืนเงินตาม ฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90, 91, 264, 265, 268, 334, 352 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 41, 42 และนับโทษจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษ จำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ 106/2565 ของศาลชั้นต้น กับให้จำเลยชำระเงินแก่ โจทก์ 63,035,748.99 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 52,093,189.29 บาท นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูล เฉพาะข้อหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264, 265, 268, 334 และพระราชบัญญัติกำหนด ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 41, 42 ส่วนข้อหาอื่นในท้ายฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ แต่เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว อยู่ระหว่างสืบพยานจำเลย จำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นให้การรับสารภาพตาม ฟ้องและรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ จำเลยไม่ได้ให้การใน คดีส่วนแพ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265, 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265, 334 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานปลอม เอกสารสิทธิ ใช้เอกสารสิทธิปลอม และฐานลักทรัพย์ เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ ลงโทษฐานปลอมเอกสารสิทธิ และใช้เอกสารสิทธิปลอม ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำเลยเป็นผู้ปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอมให้ ลงโทษฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม ตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 แต่กระทงเดียว ตามมาตรา 268 วรรคสอง จำคุกกระทงละ 6 เดือน รวม 80 กระทง เป็นจำคุก 480 เดือน จำเลย

ให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่ง คงจำคุก 240 เดือน นับโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ 106/2565 ของศาลชั้นต้น ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก และให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ 63,035,748.99 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 51,833,234.67 บาท นับแต่วันฟ้องไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 ไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 50,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265 (ที่ถูก เดิม) 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (ที่ถูก เดิม) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำเลยเป็นผู้ปลอมเอกสารสิทธิและใช้เอกสารสิทธิปลอม ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารสิทธิปลอมตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (ที่ถูก เดิม) แต่กระทงเดียว ตามมาตรา 268 วรรคสอง จำคุกกระทงละ 6 เดือน รวม 64 กระทง เป็นจำคุก 384 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 192 เดือน ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 และยกคำขอของโจทก์ที่ให้จำเลยชำระเงิน 63,035,748.99 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 52,093,189.29 บาท นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแบ่งทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายในความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) อันจะทำให้โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์และเรียกให้จำเลยคืนเงินจำนวน 63,035,748.50 บาท หรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายในเงินที่จำเลยลักไปจากโจทก์ แม้เงินจำนวนดังกล่าวที่โจทก์ฝากไว้กับธนาคาร ท. จะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร และธนาคารมีหน้าที่ต้องคืนเงินฝากตามจำนวนที่โจทก์ซึ่งเป็นลูกค่านำฝากไว้ก็ตาม แต่เมื่อเงินจำนวนดังกล่าวถูกจำเลยถอนออกจากบัญชีของโจทก์ที่เปิดไว้กับธนาคาร ท. ย่อมทำให้กรรมสิทธิ์ในเงินที่ถอนกลับมาเป็นของโจทก์แล้ว การที่จำเลยฝากเงินจำนวนดังกล่าวเข้าบัญชีของธนาคารของจำเลยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงทำให้สิทธิของโจทก์ในการเบิกถอนเงินของธนาคาร ท. ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์หมดสิ้นไป โจทก์จึงเป็นผู้เสียหายที่แท้จริง และยังคงมีสิทธิติดตามเอาคืนซึ่งเงินของโจทก์ที่ถูกจำเลยลักไปได้ นั้น เห็นว่า เงินที่โจทก์นำมาฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ท. ของโจทก์อยู่ในความครอบครองของธนาคารตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคาร ท. ซึ่งธนาคารผู้รับฝากย่อมมีสิทธิในการบริหารจัดการเงินฝากจำนวนดังกล่าว ธนาคารผู้รับฝากคงมีหน้าที่เพียงต้องคืนเงินฝากตามจำนวนที่โจทก์ซึ่งเป็นลูกค่านำเข้าฝากไว้เท่านั้น ธนาคารผู้รับฝากไม่จำเป็นต้องคืนเงินเป็นจำนวนอันเดียวกับที่โจทก์ฝากไว้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 672 การที่จำเลยปลอมใบถอนเงิน แล้วนำไปถอนเงินออกจากบัญชีของโจทก์ที่ธนาคารผู้รับฝากและธนาคารผู้รับฝากได้เบิกถอนเงินจำนวน 51,833,234.67 บาท ให้จำเลยไป เงินจำนวนดังกล่าวที่จำเลยรับไปจึงเป็นเงินของธนาคาร ท. ผู้รับฝาก มิใช่เงินของโจทก์ การที่จำเลยทำใบถอนเงินที่ปลอมขึ้นมาเบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของโจทก์แล้วเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปเข้าบัญชีธนาคารของจำเลย ธนาคาร ท. ผู้รับฝากจึงเป็นผู้เสียหายโดยตรง หากใช่เป็นการเอาเงินของโจทก์ไปดังที่โจทก์ฎีกา โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่แท้จริงในความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา

2 (4) โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องในความผิดฐานลักทรัพย์และขอให้จำเลยคืนเงินจำนวน 63,035,748.99 บาท ตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้นชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วิชัย ตัญศิริ · พงษ์ธร จันทรอุดม · วิทยา พรหมประสิทธิ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4770/2567>